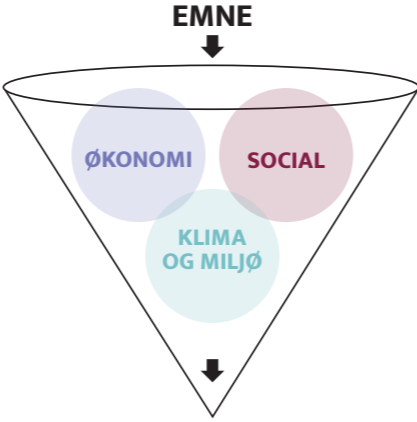

LÆRERENS PLANLÆGNINGSREDSKAB TIL GRUNDSKOLER

Her er et bud på lærerens planlægningsredskab og tjekliste til forberedelse og evaluering af undervisning med de tre bæredygtige dimensioner.

EMNE	INDSÆT EMNE	INDSÆT VERDENSMÅL OG DELMÅL
<p>Med udgangspunkt i Folkeskolens formål og fagenes mål vælges et emne eller en læringsaktivitet. Hvilke(t) verdens- og delmål passer til det, med udgangspunkt i, hvad faget aktivt kan påvirke positivt?</p>	<p>TILFØJ DINE EGNE MÅLPINDE FRA FOLKESKOLENS FORMÅL OG FAGMÅL:</p> <p>Udvid/supplér de eksisterende målpinde med elementer fra de 3 bæredygtighedsdimensioner, som komplementerer fagets indhold</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viden – hvad skal eleverne opnå af viden? • Færdigheder – hvad skal eleven kunne udføre? • Holdninger – hvilke holdninger skal eleven arbejde med? • Hvilke udvidede kompetencer skal de opnå? 	
<p>KOMBINATIONSMÅL Indsæt de faglige mål, som du sædvanligvis ville arbejde ud fra.</p> <p>Vi vil sætte gang i en bevidstgørende proces om, hvordan de 3 dimensioner spiller sammen. Hvilke udvidede kompetencer skal eleverne opnå? Udvid dine målpinde, så de kommer ind på dit/dine udvalgte verdensmål og delmål.</p> <p>Dimensionerne fylder ikke altid lige meget. Brug gerne tjeklisten som inspiration til din forberedelse.</p>		
<p>OPGAVEN Indholdet skal være med til at motivere eleverne. Opgavetyper og lærerstyring bestemmes af elevernes kompetence-niveau.</p>	<p>BESKRIV, HVORDAN DU OVERSÆTTER MÅLPINDENE TIL ELEVENES LÆRING:</p> <p>Invitér til handling f.eks. igennem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opgaver: færdighedstræning, især til nye kompetenceområder • Cases: lidt mere komplekse opgaver med virkelighedsnære problemstillinger • Projekter: Mere komplekse problemstillinger og mestring 	
<p>HOLDNINGER TIL BÆREDYGTIGHED Vi udvikler elevernes holdninger gennem perspektivering og ved at sætte fokus på bæredygtighedsdimensionerne.</p> <p>Eleverne inviteres til at tage stilling til, hvordan deres projekt/opgave forholder sig til de 3 dimensioner. Læreren kan gå i dialog med eleverne, samt vurdere og evaluere elevopgaver ud fra samme princip.</p>	<p>UDVIKLING AF HOLDNINGER Gennem feedback med fokus på de 3 BÆREDYGTIGHEDSDIMENSIONER:</p> <p>F.eks. løbende mundtlige dialoger under/som afslutning af forløbet og/eller feedback på skriftlige opgaver.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="background-color: #e0f2f1; padding: 5px;"> <p>KLIMA OG MILJØ Hvilke fordele og ulemper har det for miljø, CO²-udledning, biodiversitet og klima?</p> </div> <div style="background-color: #e0e0e0; padding: 5px;"> <p>ØKONOMI OG RESSOURCER Hvordan hænger det sammen økonomisk og ressourcemæssigt?</p> </div> <div style="background-color: #e0e0e0; padding: 5px;"> <p>SOCIAL Hvordan påvirker det mennesker og kulturer individuelt og i fællesskaber?</p> </div> </div>	

SÅDAN GØR DU

Når eleverne beskæftiger sig med et nyt kompetenceområde, vil undervisningens omdrejningspunkt ofte være omkring fagets didaktik, materialer og processer.

Som eleverne opnår de nødvendige faglige kompetencer, kan der introduceres mere frie opgaveformer, såsom cases og problemstillinger, der gerne kobler sig til elevernes egen

virkelighed. I det bæredygtige undervisningsforløb kobles fagets kompetencemål med de nye bæredygtige elementer, som aktivt og positivt påvirker verdensmålene.

Gennem konkrete bæredygtige refleksioner, handlinger og dialog undervejs, imødekommer undervisningen samfundets efterspørgsel på borgere, der har bud på bæredygtige løsninger. Tjeklisten hjælper os med at have for

øje, hvilke dimensioner vi konkret vil bidrage til og vælge at fokusere på. Og hvilke dilemmaer giver det?

Er det CO₂-udledning, social ulighed, eller genanvendelse af ressourcer vi vil vægte – og kan man egentlig det hele på én gang, fordi det faktisk hænger sammen? Det skal undersøges sammen.

Find den digitale version på unesco-asp.dk

TJEKLISTE

DIMENSION	KLIMA OG MILJØ	ØKONOMI	SOCIAL
<p>Alle tre dimensioner kan bruges til at inddrage det bæredygtige i undervisningsforløbet. Det er muligt at vægte én dimension fremfor en anden, alt efter relevans og emne.</p>			
MÅL	At opnå indsigt i, viden om, samt forholde sig til materialer, metoder og processer, der kan bidrage til negative klima- og miljøforandringer.	At opnå indsigt i, viden om, samt forholde sig til og udvælge materialer, metoder og processer, der er ressourcemæssigt/økonomisk forsvarlige.	At opnå indsigt i, viden om, samt forholde sig til og identificere, hvilken virkning en løsning, service eller et produkt har på mennesker. At opnå indsigt i, viden om og forholde sig til hvilken virkning en løsning, har på mennesker, relationer, normer, demokrati, rettigheder og kulturer.
TRE SPØRGSMÅL	<p>Hvordan en løsning/produkt påvirker miljøet /omgivelserne/ klimaet?</p> <p>Hvad skal eleverne vide, før de kan vælge bæredygtige alternative løsninger?</p> <p>Hvilke informationer/ressourcer har eleverne adgang til, og hvor kan de finde dem? (fx kilder, eksterne eksperter, hjemmesider, databaser, tekniske specifikationer, CO₂ – omregner m.m.)</p>	<p>Hvordan er løsningens /materialevalgets /metodens holdbarhed på sigt?</p> <p>Hvordan sikrer du, at eleverne stifter bekendtskab med og forholder sig til materialer/ løsninger/ metoder, der er økonomisk bæredygtige? (f.eks. pris vs. Holdbarhed/kvalitet, m.m.)</p> <p>Hvordan er løsningen økonomisk/ressourcemæssigt forsvarlig? (f.eks. cirkulær økonomi, arbejdsfordeling, løn, m.m.)</p>	<p>Hvordan sikrer du, at elevprodukter/ valg af materialer/ løsninger/ metoder, egner sig til brugernes behov på samme niveau eller bedre end de mindre bæredygtige løsninger?</p> <p>Hvad er brugergruppens behov mht. elevernes produkter/løsninger? (f.eks. fagfolk/håndværkerne selv, leverandører af f.eks. værktøj, isolering m.m.)</p> <p>Hvordan er løsningen/metoden/ produktet socialt forsvarlig? (fx kilder, eksterne eksperter, hjemmesider, databaser, tekniske specifikationer, CO₂ – omregner m.m.)</p>
<p>Overvej, hvilken vægtning din undervisning skal have...</p>			
%	Hvordan balancerer det med cirkulær økonomi, ressourcemæssigt og social bæredygtighed?	Hvordan balancerer det med klima eller miljø og økonomi samt social bæredygtighed, distributionskæder og social bæredygtighed?	Hvordan balancerer det med den ressourcemæssige, økonomiske bæredygtighed og klima eller miljø?